FitJeevan™

ನವೆಂಬರ್ 2026 ರವರೆಗೆ ಅಪ್‌ಡೇಟ್

ಸುಲಭ ಕನ್ನಡ · ತಿಂಗಳಿಗೆ ₹10,000 ರಿಂದ ₹50,000 ಸಂಪಾದನೆಯ ಕುಟುಂಬಗಳು · 18 ಅಧ್ಯಾಯಗಳು

ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು?



ಸಂಪಾದನೆಯ ಹಂಚಿಕೆ (ಉದಾಹರಣೆ)

ಬ್ಯಾಂಕ್ FD, ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ, PPF, ಸುಕನ್ಯಾ, ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಂಡ್, ಚಿನ್ನ, ವಿಮೆ ಮತ್ತು ಪಿಂಚಣಿ: ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಗಳಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಯಾವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಬಜೆಟ್, ಸಾಲದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಂಚನೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ.



ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಇಡಬಹುದು? ಪ್ರತಿ ಜಾಗದ ಸತ್ಯ

- ಕಷ್ಟಕಾಲದ ಹುಂಡಿ
- ಬ್ಯಾಂಕ್ FD / RD
- ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ ಯೋಜನೆಗಳು
- PPF / ಸುಕನ್ಯಾ
- ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಂಡ್ / SIP
- ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಜಮೀನು
- ಜೀವ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮೆ
- EPF / NPS / ಪಿಂಚಣಿ

ಯಾವುದೇ ಟಿಪ್ ಇಲ್ಲ · ಯಾವುದೇ ಫಂಡ್ ಅಥವಾ ಷೇರಿನ ಹೆಸರಿಲ್ಲ · ಯಾವುದೇ ರಿಟರ್ನ್ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲ

ಲೇಖಕರು

ವಿವೇಕ್ ಕುಮಾರ್

ಪ್ರಕಾಶಕರು: ANSYS (FitJeevan)

ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ. ಹೂಡಿಕೆ ಸಲಹೆ ಅಲ್ಲ.

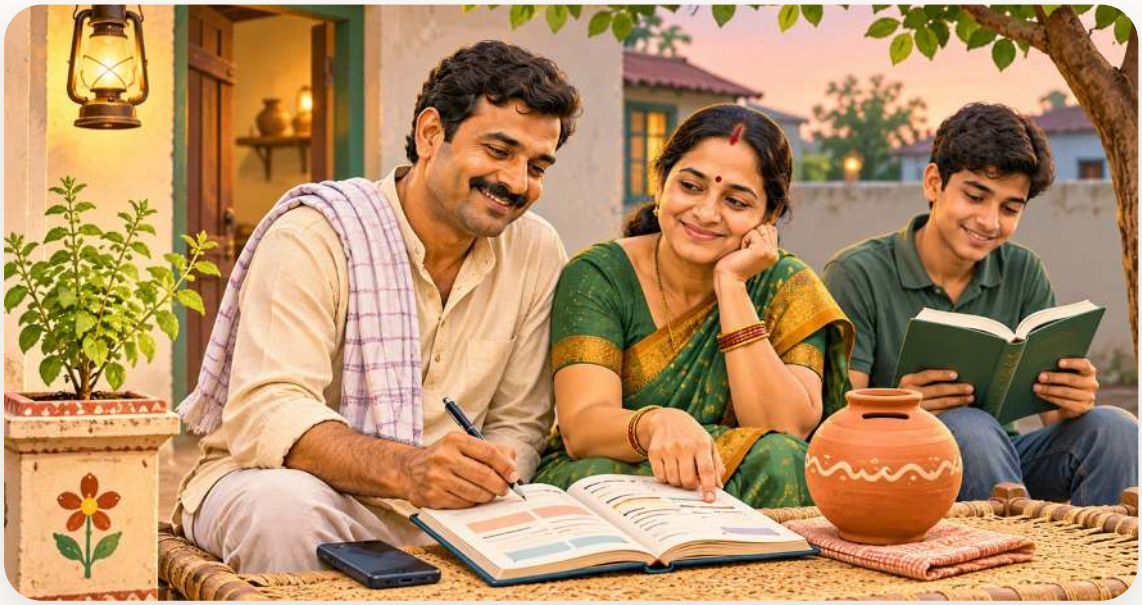
ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು?

ಉಳಿತಾಯ, ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕಾಗಿ

6 ಭಾಗಗಳು · 18 ಅಧ್ಯಾಯಗಳು · 18 ವರ್ಕ್‌ಶೀಟ್‌ಗಳು · 39 ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು

ವಿವೇಕ್ ಕುಮಾರ್

ANSYS (FitJeevan) · ನವೆಂಬರ್ 2026 ರವರೆಗೆ ಅಪ್‌ಡೇಟ್



ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು? (ನವೆಂಬರ್ 2026 ರವರೆಗೆ ಅಪ್‌ಡೇಟ್)
ಲೇಖಕರು: ವಿವೇಕ್ ಕುಮಾರ್ · ಪ್ರಕಾಶಕರು: ANSYS (FitJeevan), ಭಾರತ
ವೆಬ್‌ಸೈಟ್: fitjeevan.co.in

© 2026 ANSYS (FitJeevan). ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕಾಶಕರ ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಕಾಪಿ ಮಾಡುವುದು, ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡುವುದು, ಹಂಚುವುದು ಅಥವಾ ಮರುಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ನಿಷಿದ್ಧ. ವರ್ಕ್‌ಶೀಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮುಖ್ಯ ಹಕ್ಕು ನಿರಾಕರಣೆ

ಹಕ್ಕು ನಿರಾಕರಣೆ: ಈ ಪುಸ್ತಕ ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿಗಾಗಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹೂಡಿಕೆ ಸಲಹೆ ಅಲ್ಲ. ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು SEBI-ನೋಂದಾಯಿತ ಹೂಡಿಕೆ ಸಲಹೆಗಾರರು (Investment Adviser) ಅಥವಾ ರಿಸರ್ಚ್ ಅನಲಿಸ್ಟ್ ಅಲ್ಲ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಷೇರು, ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಂಡ್ ಯೋಜನೆ, ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿ, ಕಂಪನಿ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ಆ್ಯಪ್ ಅನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಅಥವಾ ಮಾರಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಡ್ಡಿ ಅಥವಾ ರಿಟರ್ನ್ ಅಂಕಿಗಳು ಕೇವಲ ಲೆಕ್ಕ ತಿಳಿಸಲು ಕಲ್ಪಿಸಿದವು, ಅವು ಯಾವುದೇ ರಿಟರ್ನ್ ಭರವಸೆ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸಾಧನೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಅಲ್ಲ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಲು ಹಣ ಕಡಿಮೆಯೂ ಆಗಬಹುದು. ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳು, ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಯಮಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ; ಈ ಪುಸ್ತಕ ನವೆಂಬರ್ 2026 ರವರೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ, ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಬ್ಯಾಂಕ್, ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಾಗಿ SEBI-ನೋಂದಾಯಿತ ಹೂಡಿಕೆ ಸಲಹೆಗಾರರನ್ನು (ಪಟ್ಟಿ: sebi.gov.in), ವಿಮೆಗಾಗಿ IRDAI-ನೋಂದಾಯಿತ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯನ್ನು, ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಅರ್ಹ ತೆರಿಗೆ ತಜ್ಞರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ. ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್, ವಿಮಾ ಕಂಪನಿ, ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಂಡ್, ಬ್ರೋಕರ್, ಆ್ಯಪ್ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕದ ಮಾಹಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಆಗುವ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ.

RBI, SEBI, IRDAI, PFRDA, AMFI, NCFE, ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ಆಧಾರ ತಿಳಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಿಲ್ಲ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅನುಮೋದಿಸಿಲ್ಲ. ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಊರುಗಳು ವಿವರಿಸಲು ಮಾಡಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು.

ಈ ಪ್ರತಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿದೆ:

Bibliographic details

ISBN (e-book)	**978-81-16353-67-8**	Title	ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು? (Hanavannu Elli Idabeku?)
Author	Vivek Kumar	Publisher	ANSYS (FitJeevan)
Imprint	FitJeevan	Edition	First edition, 2026
Published	1 December 2026	Format	E-book (PDF) · digital download
Language	Kannada (ಕನ್ನಡ)	Pages	282
Country	India		

Jhinjhak, Kanpur Dehat, Uttar Pradesh - 209302 · fitjeevan.co.in

E-BOOK
ISBN 978-81-16353-67-8
9 788116 353678

ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕಂಡರೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ದರ/ನಿಯಮ ಬದಲಾಗಿದ್ದರೆ fitjeevan.co.in ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ; ಮುಂದಿನ ಅಪ್‌ಡೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೇಗೆ ಓದಬೇಕು

ಹಣದ ಏಣಿ: ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ, ಒಂದೊಂದೇ ಮೆಟ್ಟಿಲು

ಹೆಚ್ಚಿನವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಣದ ಕೊರತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ **ಕ್ರಮದ ಕೊರತೆ**. ಯಾರೋ ವಿಮೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ, ಯಾರೋ SIP, ಯಾರೋ ಚಿನ್ನ, ಯಾರೋ ಚೀಟಿ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಗಳಿಸಿದ ಹಣ ತಪ್ಪು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ, ಮೊದಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಂತರ ಏನು ಎಂದು ಈ ಪುಸ್ತಕ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದರೆ ಭಾಗ 0 ರಿಂದ ಶುರು ಮಾಡಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ (ಸಾಲ, ವಿಮೆ, ತೆರಿಗೆ, ವಂಚನೆ) ನೇರವಾಗಿ ಆ ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ಭಾಗ 5: ಗಟ್ಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	ತೆರಿಗೆ, ವಂಚನೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ, ಮೊದಲ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು 12 ತಿಂಗಳು	ಅಧ್ಯಾಯ 15-18
ಭಾಗ 4: ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ	ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಂಡ್, ಚಿನ್ನ-ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸತ್ಯ	ಅಧ್ಯಾಯ 12-14
ಭಾಗ 3: ಸುರಕ್ಷಿತ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ	ಬ್ಯಾಂಕ್, ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ, EPF, APY ಮತ್ತು NPS	ಅಧ್ಯಾಯ 9-11
ಭಾಗ 2: ಸುರಕ್ಷಾ ಕವಚ	ಜೀವ ವಿಮೆ, ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮೆ ಮತ್ತು ಅಪಘಾತ ಕವಚ	ಅಧ್ಯಾಯ 7-8
ಭಾಗ 1: ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ	ಬಡ್ಡಿಯ ನಿಜವಾದ ಬೆಲೆ, ಸಿಹಿ ಬಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಲ ಮುಕ್ತಿ	ಅಧ್ಯಾಯ 4-6
ಭಾಗ 0: ಅಡಿಪಾಯ	ಲೆಕ್ಕ, ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಕಾಲದ ಹುಂಡಿ	ಅಧ್ಯಾಯ 1-3
ಎರಡು ರೇಲಿಂಗ್‌ಗಳು	ವಂಚನೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ (ಅಧ್ಯಾಯ 16) · ತೆರಿಗೆ, KYC, ನಾಮಿನಿ, ದಾಖಲೆ (ಅಧ್ಯಾಯ 15)	ಪ್ರತಿ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಜೊತೆಗೆ

ಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಿಗುತ್ತದೆ

1. 😟 **ನಿಜವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ**
   ಇಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕುಟುಂಬಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆ, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನೇರ ಪರಿಹಾರ.

2. 🔁 **ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು vs ಜಾಣ ದಾರಿ**
   ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಹೆಜ್ಜೆ ಯಾವುದು.

3. 🙋 **ಕೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು**
   ಬ್ಯಾಂಕ್, ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ, ವಿಮಾ ಏಜೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಸಾಲ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. [ಖಾಲಿ ಜಾಗ] ದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯ ತುಂಬಿ.

4. 😊 **ಉದಾಹರಣೆ ಕಥೆಗಳು**
   ನಿಮ್ಮಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳ ಕಥೆಗಳು: ಏನು ತಪ್ಪಾಯಿತು, ಏನು ಕಲಿತರು.

5. 📝 **ವರ್ಕ್‌ಶೀಟ್** + 🧠 **ಕ್ವಿಜ್** + 🗃️ **ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾರ್ಡ್**
   ಓದಿದ್ದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ.

⚠️ "ಉದಾಹರಣೆ" ಎಂದರೆ

ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ, ರಿಟರ್ನ್ ಅಥವಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಲೆಕ್ಕ ಇದೆಯೋ, ಅದು **ಲೆಕ್ಕ ತಿಳಿಸಲು** ಇರುವುದು, ಭರವಸೆ ಅಲ್ಲ. ದರಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ; ಹಣ ಹೂಡುವ ಮೊದಲು ಅಧಿಕೃತ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ದರ ನೋಡಿ. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವೇ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪಾಠ.

💡 ಜೊತೆಗೆ "ಮನೆಯ ಹಣ ಪ್ಲಾನರ್"

ನೀವು ಪ್ಲಾನರ್ (Excel + PDF) ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಾಯದ ವರ್ಕ್‌ಶೀಟ್ ಅನ್ನು ಅದರಲ್ಲೇ ತುಂಬುತ್ತಾ ಹೋಗಿ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಪುಸ್ತಕದ ವರ್ಕ್‌ಶೀಟ್ ಅನ್ನು ಪೆನ್ನಿನಿಂದ ತುಂಬಿ, ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇಂದಿನ ಚಿತ್ರಣ

ಭಾರತದ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು ಹಣ: ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು (ನವೆಂಬರ್ 2026 ರವರೆಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಇತ್ತೀಚಿನವು)

7.0%
ಕುಟುಂಬಗಳ ನಿವ್ವಳ ಆರ್ಥಿಕ ಉಳಿತಾಯ, GNDI ಯ (2024-25)
RBI ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ 2025-26

45.5%
ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಾಲ, GDP ಯ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2025)
RBI ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿರತೆ ವರದಿ, ಜೂನ್ 2026

27%
ಭಾರತೀಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷರರು
NCFE NFLIS-2019

9.5%
ಕುಟುಂಬಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಷೇರು/ಫಂಡ್ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ
SEBI Investor Survey 2025

79.7%
ಜನರು ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ಮೊದಲು ಸುರಕ್ಷತೆ" ಬಯಸುತ್ತಾರೆ
SEBI Investor Survey 2025

56.2%
ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು, ಅಂದರೆ ಸಂಪಾದನೆ ಏರಿಳಿತ
PLFS 2025, MoSPI

ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಅರ್ಥ ಜನರು ಕಡಿಮೆ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂದಲ್ಲ. ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ ಹಣದ **ತಿಳುವಳಿಕೆ** ಯಾರೂ ಕಲಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ: ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಮಾರುವವರು ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕ ಅದೇ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತದೆ.

ವಿಷಯ-ಸೂಚಿ

ಭಾಗ 0: ಅಡಿಪಾಯ 9

1 ಹಣದ ಏಣಿ: ಮೊದಲು ಯಾವುದು, ನಂತರ ಯಾವುದು 10

2 ಮನೆಯ ಬಜೆಟ್: ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿರ, ಎರಡೂ ಸಂಪಾದನೆಗೆ 25

3 ಕಷ್ಟಕಾಲದ ಹುಂಡಿ: ತುರ್ತು ನಿಧಿ 40

ಭಾಗ 1: ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ 51

4 ಸಾಲದ ನಿಜವಾದ ಬೆಲೆ: ಬಡ್ಡಿ, EMI, APR ಮತ್ತು CIBIL 52

5 ಸಿಹಿ ಬಲೆಗಳು: ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್, BNPL ಮತ್ತು ಲೋನ್ ಆ್ಯಪ್ 65

6 ಸರಿಯಾದ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಮುಕ್ತಿ: ಚಿನ್ನದ ಸಾಲ, ಲೇವಾದೇವಿಗಾರ, KCC, ಮುದ್ರಾ 77

ಭಾಗ 2: ಸುರಕ್ಷಾ ಕವಚ 89

7 ಜೀವ ವಿಮೆ: ಟರ್ಮ್ vs ವಿಮೆ-ಜೊತೆ-ಉಳಿತಾಯ 90

8 ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮೆ, ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಮತ್ತು ಅಪಘಾತ ಕವಚ 104

ಭಾಗ 3: ಸುರಕ್ಷಿತ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ 115

9 ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣ: ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆ, FD, RD ಮತ್ತು ₹5 ಲಕ್ಷದ ಗುರಾಣಿ 116

10 ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ ಯೋಜನೆಗಳು: PPF, ಸುಕನ್ಯಾ, NSC, KVP, MIS, SCSS 128

11 ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ತಯಾರಿ: EPF, APY ಮತ್ತು NPS 142

ಭಾಗ 4: ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ 154

12 ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಂಡ್ ಮತ್ತು SIP: ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 155

13 ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಜಮೀನು: ಕುಟುಂಬದ ಎರಡು ಹಳೆಯ ಆಯ್ಕೆಗಳು 169

14 ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸತ್ಯ: ಹೂಡಿಕೆ vs ಜೂಜು (ಮತ್ತು ಕ್ರಿಪ್ಟೋ) 183

ಭಾಗ 5: ಗಟ್ಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ 195

15 ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ತಿಳುವಳಿಕೆ: ಹೊಸ ಕಾನೂನು, ITR, TDS 196

16 ವಂಚನೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ: ಹಣ ಡಬಲ್, ನಕಲಿ ಆ್ಯಪ್, ಡಿಜಿಟಲ್ ಅರೆಸ್ಟ್ 209

17 ವಯಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸಂಪಾದನೆಗೆ ತಕ್ಕ ಮೊದಲ ಪ್ಲಾನ್ (ಉದಾಹರಣೆ) 224

18 12 ತಿಂಗಳ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ 237

ಅನುಬಂಧ

- ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು (ಎಲ್ಲವೂ) 251
- ಮುಖ್ಯ ನಂಬರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳು 262

- ದರಗಳು ಒಂದೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ 263
- ಹಣದ ಪದಕೋಶ 267
- ಕ್ವಿಜ್ ಉತ್ತರಗಳು 271
- ಈ ಪುಸ್ತಕ ಹೇಗೆ ಅಪ್‌ಡೇಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ 276
- ಆಧಾರಗಳು 277



ಭಾಗ 0 / 5

ಅಡಿಪಾಯ

ಲೆಕ್ಕ, ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಕಾಲದ ಹುಂಡಿ

1. ಹಣದ ಏಣಿ: ಮೊದಲು ಯಾವುದು, ನಂತರ ಯಾವುದು 10

2. ಮನೆಯ ಬಜೆಟ್: ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿರ, ಎರಡೂ ಸಂಪಾದನೆಗೆ 25

3. ಕಷ್ಟಕಾಲದ ಹುಂಡಿ: ತುರ್ತು ನಿಧಿ 40

ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಹಣದ ಏಣಿ: ಮೊದಲು ಯಾವುದು, ನಂತರ ಯಾವುದು



ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಗಳಿಸಿದ ಹಣ ತಪ್ಪು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ, ಸಂಪಾದನೆಯ ಹಣ ಯಾವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು 20 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಿರಿ.



😟 ನಿಜವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ

ಎಲ್ಲರೂ ಏನಾದರೊಂದು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: ಯಾರೋ ವಿಮೆ, ಯಾರೋ SIP, ಯಾರೋ ಚಿನ್ನ, ಯಾರೋ ಚೀಟಿ, ಯಾರೋ ಸೈಟ್. ಯಾರ ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಹಣ ಒಂದೋ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕರಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಯಾರದೋ ಮಾತು ಕೇಳಿ, ಅಗತ್ಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊರತೆಗೆಯಲೇ ಆಗದಂತಹ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

📌 ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಲಿಯುವುದು

- ಸರ್ಕಾರಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ, ಭಾರತದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕುಟುಂಬದ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ನಿಜವಾದ ಚಿತ್ರಣ
- "ಹಣದ ಏಣಿ": 6 ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು ಮತ್ತು 2 ರೇಲಿಂಗ್‌ಗಳು, ಅಂದರೆ ಮೊದಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಂತರ ಏನು
- ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಹೇಗೆ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು "ನಿಜವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ" (real return) ಎಂದರೇನು
- 72 ರ ನಿಯಮ: ಯಾವುದೇ ದರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಅಥವಾ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು "1 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಡಬಲ್" ಏಕೆ ಅಪಾಯದ ಗಂಟೆ
- ಸುರಕ್ಷತೆ, ತಕ್ಷಣ ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ರಿಟರ್ನ್‌ನ ತ್ರಿಕೋನ, ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಲಹೆ ಯಾರಿಂದ ಪಡೆಯುವುದು ಸರಿ

ರಾಜೇಶ್ ಅವರು ಇ-ರಿಕ್ಷಾ ಓಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸುನೀತಾ ಅವರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಗೋವಿಂದ್ ಅವರು ತರಕಾರಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ, ಹರಿಓಂ ಅವರು ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾಲ್ವರೂ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ನಾಲ್ವರೂ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ: **"ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು?"** ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿದರೆ, ಎರಡನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ: **"ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹೂಡಬೇಕು?"**

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವವರು ತುಂಬಾ ಜನ. ನೆಂಟರಾದ ಏಜೆಂಟ್ ಪಾಲಿಸಿ ಹಿಡಿದು ಬರುತ್ತಾರೆ, ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಚೀಟಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಫೋನಿನಲ್ಲಿ "ತಿಂಗಳಿಗೆ ₹500 ಹಾಕಿ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ಮಾಡಿ" ಎಂಬ ರೀಲ್ ಬರುತ್ತದೆ, WhatsApp ನಲ್ಲಿ "ಖಚಿತ ಟಿಪ್" ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಸರಕನ್ನೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ **ಮೊದಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಂತರ ಏನು** ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಕೆಲಸ.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ನಿಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಫಂಡ್, ಷೇರು, ಪಾಲಿಸಿ ಅಥವಾ ಆ್ಯಪ್‌ನ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ರಿಟರ್ನ್‌ನ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಒಂದು **ಕ್ರಮ** ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು "ಹಣದ ಏಣಿ" ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಲ್ಲಿ ನೀವೇ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಬನ್ನಿ, ದೇಶದ ಚಿತ್ರಣದಿಂದ ಶುರು ಮಾಡೋಣ.

ಇಂದಿನ ಚಿತ್ರಣ: ಹಣದ ಕೊರತೆ ಕಡಿಮೆ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಕೊರತೆ ಹೆಚ್ಚು

RBI ಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ 2025-26 (29 ಮೇ 2026) ಪ್ರಕಾರ, 2024-25 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕುಟುಂಬಗಳ **ನಿವ್ವಳ ಆರ್ಥಿಕ ಉಳಿತಾಯ** ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಆದಾಯದ (GNDI) **7.0%** ಇತ್ತು. 2023-24 ರಲ್ಲಿ ಇದು 5.8% ಇತ್ತು. ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ: **ಪ್ರತಿ ₹100 ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸರಾಸರಿ ಕೇವಲ ₹7 ರ ಆಸುಪಾಸು ನಿವ್ವಳ ಉಳಿತಾಯ (ಬ್ಯಾಂಕ್, ವಿಮೆ, PF ನಂತಹ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ) ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.** ಇದು ಇಡೀ ದೇಶದ ಸರಾಸರಿ, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಟೀಕೆ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಉಳಿತಾಯ ತುಂಬಾ ತೆಳುವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸಾಲ ವೇಗವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. RBI ಯ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿರತೆ ವರದಿಯ (ಜೂನ್ 2026) ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಾಲ ದೇಶದ GDP ಯ **45.5%** ಆಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ **58.4%** ಸಾಲ ಮನೆ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯದು: ಪರ್ಸನಲ್ ಲೋನ್, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್, ಚಿನ್ನದ ಸಾಲ, ಫೋನ್-ಫ್ರಿಜ್‌ನ EMI. ಅಂದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯದ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮತ್ತು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ: ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣದ್ದಲ್ಲ, **ತಿಳುವಳಿಕೆಯದ್ದು**. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರದ (NCFE) ಕೊನೆಯ ಪೂರ್ಣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ (NFLIS-2019) ಕೇವಲ **27%** ಭಾರತೀಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷರರು ಎಂದು ಕಂಡುಬಂತು: ನಗರದಲ್ಲಿ 33%, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 24%, ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 21%. SEBI ಯ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2025 ರಲ್ಲಿ 74% ಜನರು ಹೂಡಿಕೆಯ ವಿಷಯಗಳು "ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದರು, ಮತ್ತು 62% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಅರ್ಥವಾದರೆ ಹೂಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರು.

ವಿಷಯ	ಅಂಕಿ	ಆಧಾರ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ
ಕುಟುಂಬಗಳ ನಿವ್ವಳ ಆರ್ಥಿಕ ಉಳಿತಾಯ (2024-25)	GNDI ಯ 7.0%	RBI ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ 2025-26, 29 ಮೇ 2026
ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಾಲ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2025)	GDP ಯ 45.5%	RBI FSR ಜೂನ್ 2026 (Business Today, 22 ಜುಲೈ 2026)
ಮನೆ ಹೊರತುಪಡಿಸಿದ ಚಿಲ್ಲರೆ ಸಾಲದ ಪಾಲು	58.4%	ಅದೇ
ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಕ್ಷರತೆ	27% (ಮಹಿಳೆಯರು 21%)	NCFE NFLIS-2019
ಯಾವುದಾದರೂ ಷೇರು/ಫಂಡ್ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಹಣ ಹೂಡಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು	9.5%	SEBI ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2025
"ಮೊದಲು ಸುರಕ್ಷತೆ" ಬಯಸುವ ಜನರು	79.7%	ಅದೇ

ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಹೆದರಿಸಲು ಅಲ್ಲ. ನೀವು ಒಬ್ಬಂಟಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಇವು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ದೇಶದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇದೇ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿವೆ, ಮತ್ತು 79.7% ಜನರು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು **ಸುರಕ್ಷತೆ** ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಯೋಚನೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಏಣಿ ಕೂಡ ಸುರಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೇ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ.



ರಾಜೇಶ್, 34, ಇ-ರಿಕ್ಷಾ ಚಾಲಕ, ಕಾನ್ಪುರ (ಉದಾಹರಣೆ)

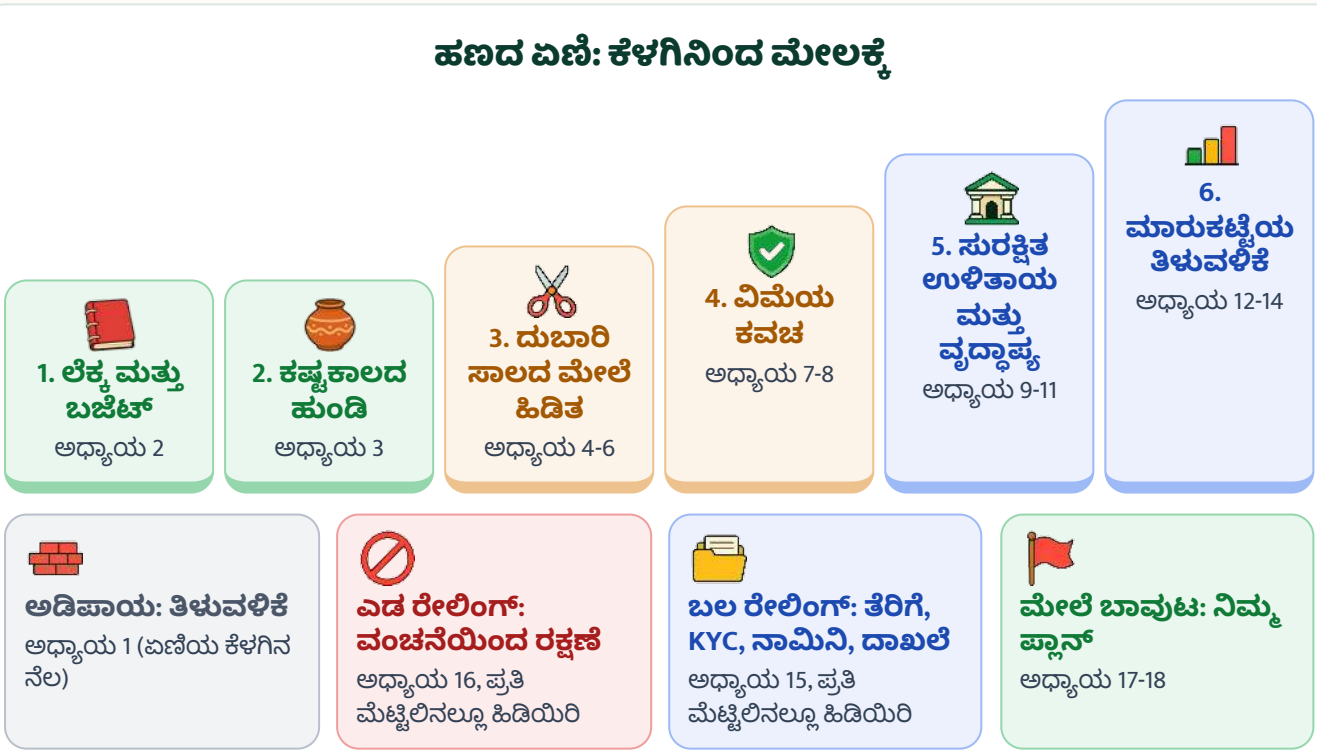
ರಾಜೇಶ್ ಅವರ ಸಂಪಾದನೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ₹22,000, ಆದರೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ನೆಂಟರ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಅವರು ಎರಡು ವಿಮೆ-ಜೊತೆ-ಉಳಿತಾಯ ಪಾಲಿಸಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ನೆರೆಹೊರೆಯ ಒಂದು ಚೀಟಿಗೂ ಹೆಸರು ಬರೆಸಿದರು ಮತ್ತು EMI ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಫೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಇವೆಲ್ಲದರ ಕಂತುಗಳು ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ಆಮೇಲೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಪಾಲಿಸಿ ಮುರಿದರೆ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು, ಚೀಟಿಯ ಸರದಿ ಇನ್ನೂ ದೂರ ಇತ್ತು, ಮತ್ತು ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಗದು ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಲೇವಾದೇವಿಗಾರನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ರಾಜೇಶ್ ಅವರ ಬಳಿ "ಉಳಿತಾಯ" ಇತ್ತು, ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ.

👉 **ಪಾಠ: ಮೊದಲು ಕಷ್ಟಕಾಲದ ಹುಂಡಿ ಮತ್ತು ವಿಮೆಯ ಕವಚ, ನಂತರ ಉಳಿದದ್ದೆಲ್ಲ.**

ಹಣದ ಏಣಿ: 6 ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು, 2 ರೇಲಿಂಗ್‌ಗಳು

ನೀವು ಮಾಳಿಗೆ ಹತ್ತಲು ಏಣಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ. ಕೆಳಗಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲು ದುರ್ಬಲವಾಗಿದ್ದು ನೀವು ನೇರವಾಗಿ ಮೇಲಿನದರ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಟ್ಟರೆ, ಬೀಳುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಹಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಹೀಗೆಯೇ. ತುಂಬಾ ಜನ ನೇರವಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲಿಗೆ (ಷೇರು, ಫಂಡ್, ಸೈಟ್) ಜಿಗಿಯುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಕೆಳಗಿನ ಲೆಕ್ಕ, ಹುಂಡಿ ಮತ್ತು ವಿಮೆ ಖಾಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಾಯಿಲೆ ಅಥವಾ ಕೆಲಸ ಹೋಗುವುದು ಅವರನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಣದ ಏಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ **6 ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು** ಇವೆ. ಜೊತೆಗೆ **2 ರೇಲಿಂಗ್‌ಗಳು** ಇವೆ, ಅವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಲ್ಲೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೇ ಇರಬೇಕು: ಒಂದು ಕಡೆ **ವಂಚನೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ**, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ **ತೆರಿಗೆ, KYC, ನಾಮಿನಿ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳು**.



ಚಿತ್ರ 1.1 ಹಣದ ಏಣಿ: ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ, ಮತ್ತು ಎರಡೂ ರೇಲಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಲ್ಲೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರಿ.

ಮೆಟ್ಟಿಲು	ಏನು ಮಾಡಬೇಕು	ಮೆಟ್ಟಿಲು ಗಟ್ಟಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಯಾವಾಗ ತಿಳಿಯಬೇಕು	ಅಧ್ಯಾಯ
1. ಲೆಕ್ಕ ಮತ್ತು ಬಜೆಟ್	ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು ಬರೆಯುವುದು, ಮೊದಲು ಉಳಿತಾಯ ಬೇರೆ ಇಡುವುದು	3 ತಿಂಗಳು ಸತತವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ, ಉಳಿತಾಯದ ಮೊತ್ತ ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ	2
2. ಕಷ್ಟಕಾಲದ ಹುಂಡಿ	ಅಗತ್ಯ ಖರ್ಚಿನ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಬೇರೆ, ಸುಲಭವಾಗಿ ತೆಗೆಯಬಹುದಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ	ಕನಿಷ್ಠ ಮೊದಲ ಹಂತ (ಉದಾ. ₹10,000), ನಂತರ 3 ತಿಂಗಳ ಖರ್ಚು	3

ಮೆಟ್ಟಿಲು	ಏನು ಮಾಡಬೇಕು	ಮೆಟ್ಟಿಲು ಗಟ್ಟಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಯಾವಾಗ ತಿಳಿಯಬೇಕು	ಅಧ್ಯಾಯ
3. ದುಬಾರಿ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ	ಕಾರ್ಡ್, ಆ್ಯಪ್-ಸಾಲ, ಲೇವಾದೇವಿಗಾರನಂತಹ ದುಬಾರಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ತೀರಿಸುವುದು	ವಾರ್ಷಿಕ ಬಡ್ಡಿ ಸುಮಾರು 24% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸಾಲ ಇಲ್ಲ	4, 5, 6
4. ವಿಮೆಯ ಕವಚ	ಸಂಪಾದಿಸುವವರಿಗೆ ಜೀವ ಕವರ್, ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯ ಕವರ್	ಕವರ್ ಎಷ್ಟಿದೆ, ನಾಮಿನಿ ಯಾರು, ಇದು ಬರೆದಿಟ್ಟಿದೆ	7, 8
5. ಸುರಕ್ಷಿತ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ	ಬ್ಯಾಂಕ್, ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ, PF, ಪಿಂಚಣಿಯಂತಹ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಗುರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉಳಿತಾಯ	ಪ್ರತಿ ದೊಡ್ಡ ಗುರಿಗೆ (ಓದು, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ) ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಳಿತಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ	9, 10, 11
6. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ	ದೀರ್ಘಾವಧಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಪಾಯ ತಿಳಿದು	5-7 ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗದ ಹಣ ಮಾತ್ರ; ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು ಅರ್ಥವಾಗಿರಬೇಕು	12, 13, 14

ಗಮನಿಸಿ, ಮೂರನೇ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಲ್ಲಿ "ಸುಮಾರು 24%" ಒಂದು ಸ್ಥೂಲ ಅಳತೆ, ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಅಲ್ಲ. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬಾಕಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 3.35-3.75% ರಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 40-45% (ಕಾರ್ಡ್‌ನ ಷರತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿ). ಲೇವಾದೇವಿಗಾರನ "ತಿಂಗಳಿಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ ₹3" ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ₹100 ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ₹3, ಅಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 36% ಸರಳ ಬಡ್ಡಿ. ಇಂತಹ ಸಾಲ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವುದು, ಕೆಳಗೆ ತೂತಿರುವ ಬಕೆಟ್‌ಗೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ನೀರು ತುಂಬಿದಂತೆ.

💡 ಏಣಿ ಎಂದರೆ "ಒಂದು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಶುರು" ಎಂದಲ್ಲ

- ಏಣಿ ಎಂದರೆ "ಮೊದಲು ಅಡಿಪಾಯ ಗಟ್ಟಿ". ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳು ಮೊದಲ ದಿನದಿಂದಲೇ ಜೊತೆಜೊತೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.
- ಸರ್ಕಾರಿ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳಾದ PMJJBY (₹2 ಲಕ್ಷ ಜೀವ ಕವರ್, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ₹436) ಮತ್ತು PMSBY (₹2 ಲಕ್ಷ ಅಪಘಾತ ಕವರ್, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ₹20) ಸೇರಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ₹456 (ನವೆಂಬರ್ 2026 ರವರೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿ, jansuraksha.gov.in ನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನದು ನೋಡಿ). ಇವು ಮೂಲ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಆರಂಭ, ಪೂರ್ಣ ಸುರಕ್ಷತೆ ಅಲ್ಲ. ಮೆಟ್ಟಿಲು 2 ರಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗಲೂ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.
- ಮನೆಯಲ್ಲಿ 70 ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಯಸ್ಸಿನ ಹಿರಿಯರು ಇದ್ದರೆ ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ವಯ ವಂದನಾ ಕಾರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ: ಆದಾಯ ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ, ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ₹5 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕವರ್ (PIB, 29 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2026). ಕುಟುಂಬ PM-JAY ಗೆ ಅರ್ಹವೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಇದನ್ನೂ ನೋಡಿ (ಅಧ್ಯಾಯ 8).
- ಪ್ರತಿ ಖಾತೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಮಿನಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಕೂಡ ಮೊದಲ ದಿನದ ಕೆಲಸ, ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

🔁 ಮೊದಲ ಬಾರಿ ₹5,000 ಉಳಿಯಿತು, ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

❌ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ಪರಿಚಯದವರ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಅದೇ ದಿನ ಯಾವುದೋ ದೀರ್ಘ ಪಾಲಿಸಿ ಅಥವಾ ಸ್ಕೀಮ್ ಶುರು ಮಾಡಿದರು, ಅದರ ಕಂತು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

✔ ಜಾಣ ದಾರಿ

ಮೊದಲು ಹುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ದುಬಾರಿ ಸಾಲ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರು. ₹5,000 ಅನ್ನು ಹುಂಡಿಯ ಆರಂಭಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರು, ನಂತರ ಏಣಿಯ ಮುಂದಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿದರು.

ಯಾಕೆ ಉತ್ತಮ: ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ನಗದು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಂಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ದೀರ್ಘ ಕಂತಿನ ವಸ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಮುರಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.



ಸುನೀತಾ, 29, ಖಾಸಗಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕಿ, ಪಾಟ್ನಾ (ಉದಾಹರಣೆ)

ಸುನೀತಾ ಅವರು "₹500 ರ SIP ಯಿಂದ ಕೋಟ್ಯಧಿಪತಿ" ಎಂದು ಹೇಳುವ ಒಂದು ರೀಲ್ ನೋಡಿದರು. ಮರುದಿನವೇ ಶುರು ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಅಮ್ಮ ಇಷ್ಟೇ ಕೇಳಿದರು, "ಮೊದಲು ಮನೆಯ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆ, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಣ ಹೋಗುತ್ತದೆ?" ಸುನೀತಾ ಅವರು ಒಂದು ನೋಟ್‌ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಣಿ ಬರೆದು ಪ್ರತಿ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಮುಂದೆ ಹೌದು ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆದರು. ಆಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ₹18,000 ಬಾಕಿ ಹಲವು ತಿಂಗಳಿಂದ minimum ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಅವರು ಮೊದಲು ಕಾರ್ಡ್‌ನ ಪೂರ್ತಿ ಬಾಕಿ ತೀರಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರು, ನಂತರ ಹುಂಡಿ ಶುರು ಮಾಡಿದರು.

👉 **ಪಾಠ: ಮೊದಲು ಕ್ರಮ, ನಂತರ ಉತ್ಪನ್ನ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ರೀಲ್‌ಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.**

ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ಗೆದ್ದಲು: ಹಣ ಅಷ್ಟೇ, ಮೌಲ್ಯ ಕಡಿಮೆ

ಗೆದ್ದಲು ಮರವನ್ನು ಒಳಗಿನಿಂದ ತಿನ್ನುತ್ತದೆ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ (inflation, ಅಂದರೆ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವುದು) ಕೂಡ ಇದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಬೀರುವಿನಲ್ಲಿ ₹10,000 ಇದ್ದರೆ, 5 ವರ್ಷದ ನಂತರವೂ ನೋಟುಗಳು ₹10,000 ಆಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರೇಷನ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

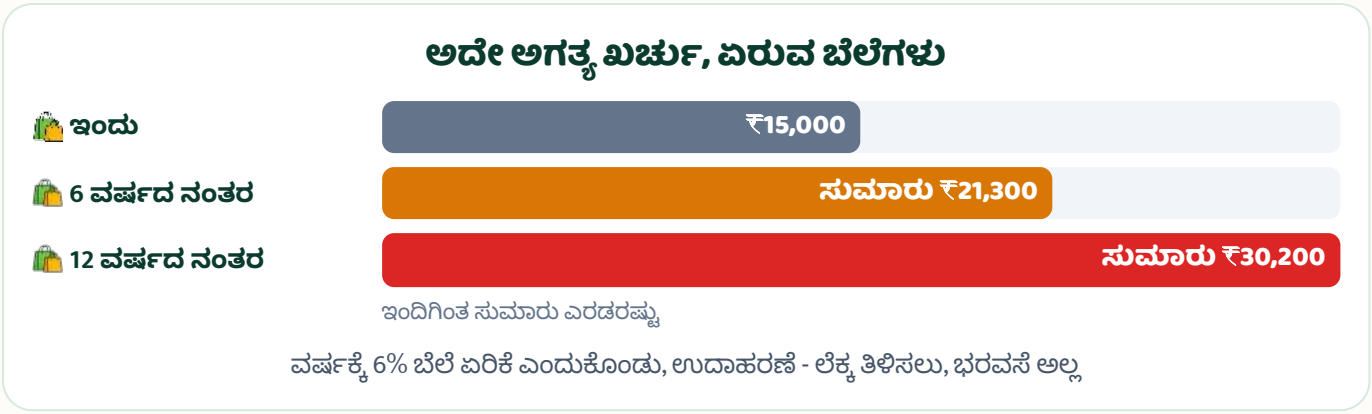
RBI ಯ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ ಸಮಿತಿ 5-7 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2026 ರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 2026-27 ಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಹಕ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ (CPI) ಅಂದಾಜನ್ನು **5.2%** ಎಂದು ಇಟ್ಟಿತು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು **2.50%** ಇತ್ತು (Business Today, 10 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2026). ಅಂದರೆ ಹಣ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಕೇವಲ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ನೋಟುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಅವುಗಳ **ಖರೀದಿ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ**.

ಇದನ್ನು **ನಿಜವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ** (real return) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ: ಬಡ್ಡಿ ದರದಿಂದ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆಯಿರಿ, ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ. 2.5% ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು 5.2% ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ನಿಜವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸುಮಾರು **ಮೈನಸ್ 2.7%**. ಅಂದರೆ ಹಣ ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಕ್ಕದಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ - ಲೆಕ್ಕ ತಿಳಿಸಲು, ಭರವಸೆ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯ ತಿಂಗಳ ಖರ್ಚು ₹15,000 ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ದರದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಖರ್ಚು ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿ:

ಊಹಿಸಿದ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ದರ (ವಾರ್ಷಿಕ)	ಇಂದು	6 ವರ್ಷದ ನಂತರ (ಸುಮಾರು)	12 ವರ್ಷದ ನಂತರ (ಸುಮಾರು)
4%	₹15,000	₹18,980	₹24,015
6%	₹15,000	₹21,278	₹30,183
8%	₹15,000	₹23,803	₹37,773

ನೋಡಿ, 6% ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಎಂದುಕೊಂಡರೆ 12 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಅಗತ್ಯ ಖರ್ಚು ಸುಮಾರು ಎರಡರಷ್ಟು, ಅಂದರೆ ₹30,183 ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು 3 ವರ್ಷದ ಮಗು ಕಾಲೇಜು ಓದಿಗೆ ತಲುಪುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಫೀಸ್, ಬಾಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಔಷಧಿ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಏರಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೀರ್ಘ ಗುರಿಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ "ಹಣ ಕೂಡಿಸುವುದು" ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಬೀಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಅಧ್ಯಾಯ 9 ರಿಂದ 12 ರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತಿಳಿಯೋಣ.



ಚಿತ್ರ 1.2 ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ಗೆದ್ದಲು: ಅದೇ ಅಗತ್ಯ ಖರ್ಚು, ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದು. (6% ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಎಂದುಕೊಂಡು, ಉದಾಹರಣೆ, ಭರವಸೆ ಅಲ್ಲ)

🔁 ವರ್ಷಗಳ ಉಳಿತಾಯ ಎಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

❌ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ಪೂರ್ತಿ ಉಳಿತಾಯ, 10-15 ವರ್ಷದ ನಂತರ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣ ಕೂಡ, "ಹಣ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆಯಲ್ಲ" ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೇವಲ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮನೆಯ ಬೀರುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು.

✔ ಜಾಣ ದಾರಿ

ದಿನದ ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಕಾಲದ ಹುಂಡಿಗೆ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆ ಸರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದರು. ಆದರೆ ದೀರ್ಘ ಗುರಿಯ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ, ಅದರ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ಆಸುಪಾಸು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದರು, ಮತ್ತು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಯ 9-12 ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಯಾಕೆ ಉತ್ತಮ: ಸುರಕ್ಷಿತ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ "ಹಣ ಕಳೆದುಹೋಗಬಾರದು" ಎಂದಲ್ಲ, ಅದರ ಖರೀದಿ ಶಕ್ತಿ ಉಳಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದೂ ಹೌದು. ಪ್ರತಿ ಹಣದ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಗವೂ ಬೇರೆ.

72 ರ ನಿಯಮ: ಎರಡರಷ್ಟಾಗಲು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ?

ಎಲ್ಲರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಒಂದು ಸುಲಭ ಉಪಾಯ ಇದೆ: **72 ÷ ವಾರ್ಷಿಕ ದರ = ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಎರಡರಷ್ಟು.** ಇದು ಕೇವಲ ಲೆಕ್ಕ, ಯಾವುದೇ ಉತ್ಪನ್ನದ ಭರವಸೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಉಳಿತಾಯಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ, ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಗೂ, ಮತ್ತು ಸಾಲಕ್ಕೂ.

ಉದಾಹರಣೆ - ಲೆಕ್ಕ ತಿಳಿಸಲು, ಭರವಸೆ ಅಲ್ಲ.

ಊಹಿಸಿದ ವಾರ್ಷಿಕ ದರ	72 ರ ನಿಯಮ (ಸುಮಾರು ವರ್ಷ)	ನಿಖರ ಲೆಕ್ಕದಿಂದ (ಸುಮಾರು ವರ್ಷ)
4%	18	17.7
6%	12	11.9
8%	9	9.0
9%	8	8.0

ಒಂದು ನಿಜವಾದ ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಿ. ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿಯ ಕಿಸಾನ್ ವಿಕಾಸ್ ಪತ್ರ (KVP) ಯೋಜನೆಗೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್-ಡಿಸೆಂಬರ್ 2026 ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 7.5% ದರ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ **115 ತಿಂಗಳು, ಅಂದರೆ 9 ವರ್ಷ 7 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ** ಎರಡರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು India Post ಸ್ವತಃ ಬರೆಯುತ್ತದೆ. 72 ರ ನಿಯಮ ಹೇಳುತ್ತದೆ 72 ÷ 7.5 = 9.6 ವರ್ಷ. ಬಹುತೇಕ ಅದೇ! (ಯೋಜನೆಯ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸಲು ಇದೆ, ಶಿಫಾರಸು ಅಲ್ಲ; ದರ ಪ್ರತಿ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಬದಲಾಗಬಹುದು, indiapost.gov.in ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ.)

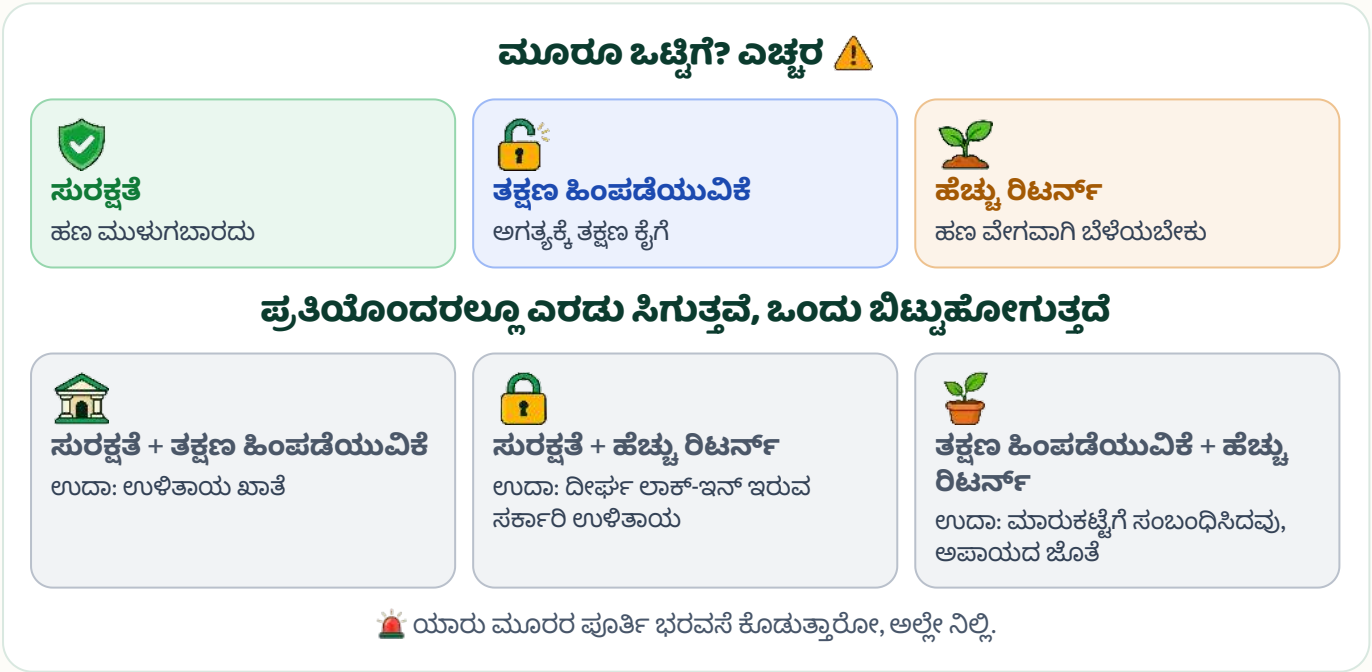
ಇದೇ ನಿಯಮ ಉಲ್ಟಾ ಕೂಡ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. 6% ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳು ಸುಮಾರು 12 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡರಷ್ಟಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಸಾಲಕ್ಕೂ: ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಲ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 36% ಚಕ್ರಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ (ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೂ ಬಡ್ಡಿ) ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, 72 ÷ 36 = ಸುಮಾರು 2 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಎರಡರಷ್ಟಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೇ ದುಬಾರಿ ಸಾಲದ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಉಳಿತಾಯಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಬರುತ್ತದೆ.

⚠ "1 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಡಬಲ್" ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿ

- ಯಾರಾದರೂ "1 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಣ ಡಬಲ್" ಎಂದರೆ, ಅದರ ಅರ್ಥ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 100% ರಿಟರ್ನ್.
- 72 ರ ನಿಯಮದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ 8% ನಲ್ಲಿ ಎರಡರಷ್ಟಾಗಲು ಸುಮಾರು 9 ವರ್ಷ ಬೇಕು. 1 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡರಷ್ಟು ಮಾಡುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ, ನಿಯಂತ್ರಿತ ಉತ್ಪನ್ನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.
- ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 2-3% "ಖಚಿತ" ಸಂಪಾದನೆಯ ಭರವಸೆ ಕೂಡ ಅಪಾಯದ ಗಂಟೆ. ಇಂತಹ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಳೆಯವರಿಗೆ ಹೊಸಬರ ಹಣ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಹೊಸಬರು ಬರುವುದು ನಿಂತ ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಳುಗುತ್ತದೆ.
- ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ಸ್ಕೀಮ್‌ನ ಹೆಸರನ್ನು RBI ಯ Sachet ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ (sachet.rbi.org.in) ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮತ್ತು ವಂಚನೆ ಎನಿಸಿದರೆ 1930 ಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ. ಪೂರ್ತಿ ವಿಷಯ ಅಧ್ಯಾಯ 16 ರಲ್ಲಿ.

ಸುರಕ್ಷತೆ, ತಕ್ಷಣ ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆ, ರಿಟರ್ನ್: ಮೂರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲ

ಪ್ರತಿ ಉಳಿತಾಯ ಅಥವಾ ಹೂಡಿಕೆಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮೂರು ಒರೆಗಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ: (1) **ಸುರಕ್ಷತೆ**: ಅಸಲು ಹಣ ಮುಳುಗುವ ಅಪಾಯ ಎಷ್ಟು? (2) **ತಕ್ಷಣ ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆ** (liquidity): ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಮತ್ತು ನಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ತೆಗೆಯಬಹುದು? (3) **ರಿಟರ್ನ್**: ಬೆಳವಣಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಗಬಹುದು? ಸತ್ಯ ಏನೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಸ್ತು ಮೂರನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.



ಚಿತ್ರ 1.3 ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಏನೋ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಏನೋ ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಮೂರರ ಪೂರ್ತಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ, ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿ.

- **ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆ:** ಸುರಕ್ಷತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ (ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ₹5 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಠೇವಣಿ ವಿಮೆ, ಅಧ್ಯಾಯ 9), ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆ ತಕ್ಷಣ, ಆದರೆ ಬಡ್ಡಿ ಕಡಿಮೆ.
- **ದೀರ್ಘ ಲಾಕ್-ಇನ್ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಉಳಿತಾಯ (ಉದಾ. PPF):** ಸುರಕ್ಷತೆ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚು, ಬಡ್ಡಿ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಗಿಂತ ಉತ್ತಮ, ಆದರೆ ಹಣ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
- **ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವು (ಷೇರು, ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಂಡ್):** ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆ, ಮಾರುವುದು ಸುಲಭ, ಆದರೆ ಅಸಲು ಹಣ ಕಡಿಮೆಯೂ ಆಗಬಹುದು, ಯಾವುದೂ ಖಚಿತವಲ್ಲ.
- **ಚೀಟಿ ಅಥವಾ "ಖಾಸಗಿ ಸ್ಕೀಮ್":** ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೂರರ ಭರವಸೆ, ಆದರೆ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಖಾತರಿ ಇಲ್ಲ (ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಚೀಟಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅಧ್ಯಾಯ 16).

🔍 ಭ್ರಮೆ vs ಸತ್ಯ

❌ ಭ್ರಮೆ

ಹಣ ಪೂರ್ತಿ ಸುರಕ್ಷಿತವೂ ಆಗಿರುವ, ಬೇಕಾದಾಗ ತೆಗೆಯಲೂ ಆಗುವ, ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಕೀಮ್ ಖಂಡಿತ ಇರುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದರೆ ಸಾಕು.

✔ ಸತ್ಯ

ಮೂರನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಿತ, ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ವಸ್ತು ಇಲ್ಲ. ಮೂರರ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದೋ ಪೂರ್ತಿ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ವಂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಾಣತನ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಹಣದ ಕೆಲಸ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು: ಕಷ್ಟಕಾಲದ ಹಣ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆಗಾಗಿ, ದೀರ್ಘ ಗುರಿಯ ಹಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ, ಅಪಾಯ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು.

ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿರ ಸಂಪಾದನೆ: ಏಣಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ, ವೇಗ ಬೇರೆ

ಸರ್ಕಾರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ PLFS 2025 (MoSPI, 27 ಮಾರ್ಚ್ 2026) ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ 56.2% ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, 20.2% ದಿನಗೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೇವಲ 23.6% ನಿಯಮಿತ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ. ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಓದುಗರ ಸಂಪಾದನೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಗಡಿ, ಕೃಷಿ, ಡ್ರೈವಿಂಗ್, ಹೊಲಿಗೆ, ಪಾರ್ಲರ್, ಡೆಲಿವರಿ, ಕೂಲಿ: ಇವೆಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಕೆಲವು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ.

ಏಣಿ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅದೇ, ಎರಡು ವಿಷಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, **ಹುಂಡಿ ದೊಡ್ಡದು** ಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಟ್ಟ ತಿಂಗಳುಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ (ಅಧ್ಯಾಯ 3). ಎರಡನೆಯದು, ಬಜೆಟ್ ಅನ್ನು **ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಪಾದನೆಯ ತಿಂಗಳ** ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಸರಾಸರಿಯ ಮೇಲಲ್ಲ (ಅಧ್ಯಾಯ 2). ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗೋವಿಂದ್ ಅವರ ತರಕಾರಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ₹600 ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ, ₹1,200 ಕೂಡ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನದ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಕೆಟ್ಟ ದಿನ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತ ಕುಟುಂಬದ ಸಂಪಾದನೆಯಂತೂ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು-ಮೂರು ಬಾರಿ ಬೆಳೆ ಮಾರಿದಾಗ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ಸೀಸನ್‌ನ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.



ಚಿತ್ರ 1.4 ಅಸ್ಥಿರ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ತಿಂಗಳುಗಳ ಪಾಲು ಮೊದಲೇ ಬೇರೆ: ಚಿಕ್ಕ ಗಂಟು, ದೊಡ್ಡ ನೆಮ್ಮದಿ.

🔁 ಬೆಳೆ ಮಾರಾಟವಾಯಿತು, ಕೈಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ₹1.2 ಲಕ್ಷ ಬಂತು

❌ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ಮದುವೆ-ಸಮಾರಂಭ, ಹೊಸ ಬೈಕ್ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಸಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಎದುರು ಬಂತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಮೂರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಬೀಜ-ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು.

✔ ಜಾಣ ದಾರಿ

ಹಣ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಮೊದಲು ಮುಂದಿನ ಸೀಸನ್‌ವರೆಗಿನ ಅಗತ್ಯ ಖರ್ಚು, ಬೀಜ-ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಹುಂಡಿಯ ಪಾಲುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿದರು, ಅತಿ ದುಬಾರಿ ಸಾಲವನ್ನು ಮೊದಲು ತೀರಿಸಿದರು, ನಂತರ ಉಳಿದ ಹಣದಿಂದ ಉಳಿದ ಕೆಲಸ.

ಯಾಕೆ ಉತ್ತಮ: ಅನಿಯಮಿತ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದ ಹಣ "ಇಡೀ ಸೀಸನ್‌ನ ಸಂಬಳ". ಅದನ್ನು ಹಂಚಿ ನಡೆಸಿದರೆ ಮುಂದಿನ ಬೆಳೆಯವರೆಗೆ ಸಾಲದ ಅಗತ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

● ಸಲಹೆ ಯಾರಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕು, ಯಾರಿಂದ ಬೇಡ

SEBI ಯ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2025 ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 59% ಜನರು ಹಣದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರು, ಕುಟುಂಬ ಅಥವಾ ಸೋಷಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾದ finfluencer (ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ವೀಡಿಯೊ ಮಾಡುವವರು) ಮಾತು ಕೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದರು. influencer ಗಳನ್ನು ನಂಬುವವರಲ್ಲಿ 62% ಜನರು ಅವರ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ಹೂಡಿಕೆಯ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ತೊಂದರೆ ಏನೆಂದರೆ ನೆಂಟರಾದ ಏಜೆಂಟ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಸೋಷಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾದವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಂಪಾದನೆ, ಸಾಲ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹೂಡಿಕೆ ಸಲಹೆ (ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ "ನೀವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ") ಕೊಡುವ ಕಾನೂನು ಹಕ್ಕು ಭಾರತದಲ್ಲಿ **SEBI-ನೋಂದಾಯಿತ ಹೂಡಿಕೆ ಸಲಹೆಗಾರರಿಗೆ** (Registered Investment Adviser, RIA) ಇದೆ. ಯಾರಿಂದಾದರೂ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವ ಮೊದಲು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು sebi.gov.in ನಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿತರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ವಿಮೆಗಾಗಿ IRDAI-ನೋಂದಾಯಿತ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ: **ಈ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಇದರ ಲೇಖಕರು ಯಾವುದೇ ಸಲಹೆಗಾರರಲ್ಲ.** ನೀವು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವಷ್ಟು ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ಉತ್ತರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ.

🔁 ನೆಂಟರಾದ ಏಜೆಂಟ್ ಮನೆಗೆ ಬಂದು "ಸುಮ್ಮನೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿ" ಎಂದರು

❌ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ಸಂಬಂಧ ಕೆಡಬಾರದು ಎಂದು, ಕಾಗದ ಓದದೆ, ಕವರ್ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳದೆ, ಅದೇ ದಿನ ಸಹಿ ಮಾಡಿದರು.

✔ ಜಾಣ ದಾರಿ

ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರು, "ಕಾಗದ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎರಡು ದಿನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ." ನಂತರ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಕೇಳಿದರು: ಕವರ್ ಎಷ್ಟು, ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಎಷ್ಟು, ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನಂಬರ್ ಏನು.

ಯಾಕೆ ಉತ್ತಮ: ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಎರಡು ದಿನ ಕಾಯುವುದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆತುರದ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಪ್ಪು ಮಾರಾಟದ (mis-selling) ಗುರುತು, ಇದನ್ನು IRDAI ಕೂಡ "ದೊಡ್ಡ ಚಿಂತೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಉಳಿತಾಯ ಅಥವಾ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾರುವವರನ್ನು ಕೇಳಿ

ಕೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ನನಗೆ ಈ **[ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ ಹೆಸರು/ಪ್ರಕಾರ]** ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದಯವಿಟ್ಟು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ: (1) ನನ್ನ ಮೂಲ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷಿತ, ಮತ್ತು ಯಾವ ನಿಯಂತ್ರಕದ (RBI/SEBI/IRDAI/ಸರ್ಕಾರ) ನಿಯಮಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ? (2) **[ತಿಂಗಳು/ವರ್ಷ]** ನಂತರ ನನಗೆ ತಕ್ಷಣ ಹಣ ಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಕಡಿತವಾಗುತ್ತದೆ? (3) ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದರ ನಿಗದಿಯೇ ಅಥವಾ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ? (4) ಇದನ್ನು ಮಾರಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ? (5) ನಿಮ್ಮ ನೋಂದಣಿ ಅಥವಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಏನು?

💡 ಬ್ಯಾಂಕ್, ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ, ಏಜೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ. ಉತ್ತರ ಸುತ್ತಿ ಬಳಸಿ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಮೂರು ಒರೆಗಲ್ಲುಗಳ (ಸುರಕ್ಷತೆ, ಹಣ ತೆಗೆಯುವಿಕೆ, ರಿಟರ್ನ್) ತ್ರಿಕೋನವನ್ನು ಜೊತೆಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ.

AI ಮೂಲಕ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿಸಿ

ಕೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ನನಗೆ ಕೇವಲ ಲೆಕ್ಕ ವಿವರಿಸು, ಯಾವುದೇ ಹೂಡಿಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಡ. ನನ್ನ ಮನೆಯ ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯ ತಿಂಗಳ ಖರ್ಚು ₹ **[ಮೊತ್ತ]**. ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ **[4/6/8]** % ಇದ್ದರೆ, **[5/10/15]** ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಇದೇ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ? ಮೂರೂ ದರಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕೋಷ್ಟಕ ಮಾಡು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನ ಲೆಕ್ಕವನ್ನೂ ತೋರಿಸು, ನಾನು ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಲು.

💡 ಯಾವುದೇ AI ಚಾಟ್ ಆ್ಯಪ್‌ನಲ್ಲಿ. AI ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಬಹುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ನೀವೇ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. AI ಬಳಿ "ಯಾವ ಫಂಡ್ ಅಥವಾ ಸ್ಕೀಮ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ" ಎಂದು ಕೇಳಬೇಡಿ, ಸಲಹೆ ಕೊಡುವ ಹಕ್ಕು ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲ.

10 ದೊಡ್ಡ ಭ್ರಮೆಗಳು, ಮತ್ತು ಅವು ಎಲ್ಲಿ ಮುರಿಯುತ್ತವೆ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ನಡೆದುಬಂದಿವೆ. ಕೆಲವು ಅರ್ಧ ಸತ್ಯ, ಕೆಲವು ಪೂರ್ತಿ ತಪ್ಪು. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಅದರ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪುರಾವೆಯೊಂದಿಗೆ ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಒಂದು ಇಣುಕುನೋಟ:

ಭ್ರಮೆ	ಯಾವ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ
"LIC (ವಿಮೆ-ಜೊತೆ-ಉಳಿತಾಯ ಪಾಲಿಸಿ) ಮಾತ್ರವೇ ಹೂಡಿಕೆ"	7
"FD ಅತ್ಯಂತ safe, ಅಷ್ಟೇ"	9
"ಚಿನ್ನ ಯಾವಾಗಲೂ ಏರುತ್ತದೆ"	13
"ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಜೂಜು"	14
"ಚೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ"	6, 16
"ಹಣ ಡಬಲ್ ಸ್ಕೀಮ್ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ"	16
"ವಿಮೆ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥ, ಏನೂ ವಾಪಸ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ"	7, 8
"SIP ನಲ್ಲಿ fixed ರಿಟರ್ನ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ"	12
"ಕಡಿಮೆ ಸಂಪಾದನೆಯವರು ಉಳಿತಾಯ ಅಥವಾ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ"	9, 10
"ಟಿಪ್ಸ್‌ನಿಂದ ಬೇಗ ಹಣ ಆಗುತ್ತದೆ"	14, 16

🔍 ಭ್ರಮೆ vs ಸತ್ಯ

❌ ಭ್ರಮೆ

"ನಮ್ಮ ಸಂಪಾದನೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ, ನಾವೇನು ಉಳಿಸುತ್ತೇವೆ, ಇದೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ."

✔ ಸತ್ಯ

ಆರಂಭ ಮೊತ್ತದಿಂದಲ್ಲ, ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿಯ 5 ವರ್ಷದ RD ತಿಂಗಳಿಗೆ ₹100 ರಿಂದ ತೆರೆಯಬಹುದು ಮತ್ತು PPF ನಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ₹500 (ನವೆಂಬರ್ 2026 ರವರೆಗಿನ ನಿಯಮ, indiapost.gov.in). ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಹುಂಡಿ ಶುರು ಮಾಡುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕನಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತವಿಲ್ಲ.

ಇಂದಿನಿಂದ ಶುರು: ಮೊದಲ 7 ದಿನದ 5 ಕೆಲಸಗಳು

1 ಹಣದ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ

ಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಹಣ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಬರೆಯಿರಿ: ಖಾತೆಗಳು, ನಗದು, ಪಾಲಿಸಿ, ಚೀಟಿ, ಚಿನ್ನ, ಕೊಟ್ಟ-ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲ. ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಕ್‌ಶೀಟ್‌ನ ಕೋಷ್ಟಕ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ.

2 ಸಾಲಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ

ಪ್ರತಿ ಸಾಲದ ಬಾಕಿ, ಕಂತು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೆ (ಉದಾ. ನೂರಕ್ಕೆ ₹2), ಅದನ್ನು 12 ರಿಂದ ಗುಣಿಸಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ.

3 ಏಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜಾಗ ನೋಡಿ

ವರ್ಕ್‌ಶೀಟ್‌ನ 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಹೌದು/ಇಲ್ಲ ತುಂಬಿ. ಮೊದಲ "ಇಲ್ಲ" ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೋ, ಅದೇ ನಿಮ್ಮ ಈಗಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲು.

4 ನಾಮಿನಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ

ಪ್ರತಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ, ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ ಖಾತೆ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ನಾಮಿನಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ನೋಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸೇರಿಸಿ.

5 ಮನೆಯಲ್ಲಿ 30 ನಿಮಿಷದ ಮಾತುಕತೆ

ಸಂಗಾತಿ ಅಥವಾ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಈ ಅಧ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ. ಹಣದ ಮಾತು ಒಬ್ಬರ ಹೊರೆಯಲ್ಲ.

ವರ್ಕ್‌ಶೀಟ್ 1: ನನ್ನ ಏಣಿ ಎಲ್ಲಿದೆ?

ಪೆನ್ನಿನಿಂದ ತುಂಬಿ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ನಾನು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಖರ್ಚನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆಯೇ? (ಹೌದು / ಇಲ್ಲ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ಸಂಪಾದನೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಉಳಿತಾಯದ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ಬೇರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? (ಹೌದು / ಇಲ್ಲ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: ಮನೆಯ ಕನಿಷ್ಠ 3 ತಿಂಗಳ ಅಗತ್ಯ ಖರ್ಚಿನಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ ತೆಗೆಯಬಹುದಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಯೇ? (ಹೌದು / ಇಲ್ಲ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: ವಾರ್ಷಿಕ ಬಡ್ಡಿ ಸುಮಾರು 24% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಲ ನನಗಿದೆಯೇ (ಕಾರ್ಡ್ ಬಾಕಿ, ಆ್ಯಪ್-ಸಾಲ, ಲೇವಾದೇವಿಗಾರ)? (ಹೌದು / ಇಲ್ಲ) [ಇಲ್ಲಿ "ಇಲ್ಲ" ಒಳ್ಳೆಯದು]

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸುವವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜೀವ ವಿಮೆ ಕವರ್ ಇದೆಯೇ, ಮತ್ತು ಅದು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತೇ? (ಹೌದು / ಇಲ್ಲ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಆರೋಗ್ಯ ಕವರ್ ಇದೆಯೇ (ಆಯುಷ್ಮಾನ್, ಕಂಪನಿಯದು, ಅಥವಾ ಸ್ವಂತದ್ದು)? (ಹೌದು / ಇಲ್ಲ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: ಪ್ರತಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ, ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ ಖಾತೆ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ನಾಮಿನಿ ಸೇರಿದೆಯೇ? (ಹೌದು / ಇಲ್ಲ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಉಳಿತಾಯ (PF, ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ? (ಹೌದು / ಇಲ್ಲ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 9: ಹಣ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳು ಎಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಮನೆಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? (ಹೌದು / ಇಲ್ಲ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 10: ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾರದೋ ಮಾತು ಕೇಳಿ, ಪೂರ್ತಿ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಾಲಿಸಿ, ಸ್ಕೀಮ್ ಅಥವಾ ಆ್ಯಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆಯೇ? (ಹೌದು / ಇಲ್ಲ) [ಇಲ್ಲಿ "ಇಲ್ಲ" ಒಳ್ಳೆಯದು]

ಅಭ್ಯಾಸ: ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ಯಾವ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ "ಯಾವಾಗ ತೆಗೆಯಬಹುದು" ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ "ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ" ಇದೆಯೋ, ಅದರ ದಾಖಲೆ ತೆಗೆದು ಓದಿ.

ಜಾಗ (ಖಾತೆ/ಪಾಲಿಸಿ/ಚೀಟಿ/ಚಿನ್ನ)	ಮೊತ್ತ	ಯಾವಾಗ ತೆಗೆಯಬಹುದು	ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ	ನಾಮಿನಿ ಇದೆಯೇ?

🧠 ಚಿಕ್ಕ ಕ್ವಿಜ್

1. "1 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಣ ಡಬಲ್" ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ರಿಟರ್ನ್?

○ ಅ) 10% ○ ಆ) 50% ○ ಇ) 100%

2. 72 ರ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ 8% ವಾರ್ಷಿಕ ದರದಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದುಪ್ಪಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ?

○ ಅ) 9 ವರ್ಷ ○ ಆ) 4 ವರ್ಷ ○ ಇ) 18 ವರ್ಷ

3. ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 2.5% ಬಡ್ಡಿ ಸಿಕ್ಕು, ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ 5% ಇದ್ದರೆ, ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ?

○ ಅ) ಹಣ ನಿಜವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ○ ಆ) ಹಣ ನಿಜವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ○ ಇ) ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ

4. ಹಣದ ಏಣಿಯ ಮೊದಲ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಯಾವುದು?

○ ಅ) SIP ○ ಆ) ಚಿನ್ನ ○ ಇ) ಲೆಕ್ಕ ಮತ್ತು ಬಜೆಟ್

5. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹೂಡಿಕೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಯಾರಿಂದ ಪಡೆಯುವುದು ಸರಿ?

○ ಅ) Instagram ನಲ್ಲಿ ಹಣದ ವಿಡಿಯೋ ಮಾಡುವವರಿಂದ ○ ಆ) SEBI-ನೋಂದಾಯಿತ ಹೂಡಿಕೆ ಸಲಹೆಗಾರರಿಂದ

○ ಇ) WhatsApp ಗುಂಪಿನ ಟಿಪ್‌ನಿಂದ

ಉತ್ತರಗಳು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಪುಟ 271

🗃️ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು

S01 ವಂಚನೆ ಪರಿಶೀಲನೆ

🗣️ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ

ನೀವು ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಕಂಪನಿ ಯಾವ ನಿಯಂತ್ರಕದಲ್ಲಿ (RBI, SEBI, IRDAI, PFRDA ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್) ನೋಂದಾಯಿತರಾಗಿದ್ದೀರಿ? ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ತಿಳಿಸಿ, ನಾನೇ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಯಾವಾಗ ಕೇಳಬೇಕು: ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಆ್ಯಪ್ ಅಥವಾ ಸ್ಕೀಮ್ ನಿಮ್ಮ ಹಣ ಕೇಳಿದಾಗ.

✔ **ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ:** ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ, ಅದೇ ನಿಯಂತ್ರಕದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂಥದ್ದು (ಉದಾ. SEBI ಸಲಹೆಗಾರ INA..., ರಿಸರ್ಚ್ ಅನಾಲಿಸ್ಟ್ INH..., ಫಂಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್‌ನ ARN). sachet.rbi.org.in ನಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

🚩 **ಕೆಂಪು ಬಾವುಟ:** "ನಮಗೆ ನೋಂದಣಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ", "ಸರ್ಕಾರದಿಂದ approved" ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೇರೆ ಕಂಪನಿಯದ್ದಾಗಿರುವುದು.

S03 ವಂಚನೆ ಪರಿಶೀಲನೆ

🗣️ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ

ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ "ಖಚಿತ" ರಿಟರ್ನ್ ಅನ್ನು ಯಾರು ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಯಾವ ನಿಯಮ ಅಥವಾ ಯಾವ ನಿಯಂತ್ರಕದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ?

ಯಾವಾಗ ಕೇಳಬೇಕು: ಯಾರಾದರೂ ನಿಗದಿತ ಲಾಭ, "ತಿಂಗಳಿಗೆ 2-3%" ಅಥವಾ "ಹಣ ದುಪ್ಪಟ್ಟು" ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ.

✔ **ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ:** ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಉತ್ತರ: ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಿಟರ್ನ್ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಗಳ ದರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅದೂ ಪ್ರತಿ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಬದಲಾಗಬಹುದು.

🚩 **ಕೆಂಪು ಬಾವುಟ:** "ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಸ್ಟಾಂಪ್ ಪೇಪರ್ ಮೇಲೆ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇವೆ" ಅಥವಾ "ತಿಂಗಳಿಗೆ 3% ಖಚಿತ". ನೋಂದಣಿ ಇಲ್ಲದೆ ಠೇವಣಿ ಪಡೆಯುವ ಸ್ಕೀಮ್ BUDS ಕಾನೂನು 2019 ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಪರಾಧ.

S06 ವಂಚನೆ ಪರಿಶೀಲನೆ

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ

ನಾನು ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿ, ದಾಖಲೆ ಓದಿ ನಾಳೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ನಾನು ಯಾವುದೇ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ OTP ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾವಾಗ ಕೇಳಬೇಕು: ಯಾರಾದರೂ ಅವಸರ ಮಾಡಿದಾಗ, ಹೆದರಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ "ಇಂದೇ ಕೊನೆಯ ಅವಕಾಶ" ಎಂದಾಗ: ಫೋನಿನಲ್ಲಿ, ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಅಥವಾ ಆ್ಯಪ್‌ನಲ್ಲಿ.

✔ **ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ:** "ಖಂಡಿತ, ದಾಖಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ." ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

⚑ **ಕೆಂಪು ಬಾವುಟ:** "ಆಫರ್ ಇಂದೇ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ", "ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡಿ", "ಫೋನ್ ಕಟ್ ಮಾಡಬೇಡಿ, ನೀವು ಡಿಜಿಟಲ್ ಅರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ". ಫೋನ್ ಕಟ್ ಮಾಡಿ; ಹಣ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣ 1930 ಅಥವಾ cybercrime.gov.in.

B06 ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ

ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ [ದರ] % ಬಡ್ಡಿ ಪೂರ್ತಿ ಅವಧಿಗೆ ನಿಗದಿಯೇ ಅಥವಾ ನಡುವೆ ಬದಲಾಗಬಹುದೇ? ನನ್ನ ರಸೀದಿ/ಪಾಸ್‌ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ?

ಯಾವಾಗ ಕೇಳಬೇಕು: FD, RD ಅಥವಾ ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಹಾಕುವ ಮೊದಲು.

✔ **ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ:** ಸ್ಪಷ್ಟ ಉತ್ತರ: ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿಯ TD, NSC, KVP, MIS, SCSS ನಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ತೆರೆಯುವಾಗಿನ ದರ ಪೂರ್ತಿ ಅವಧಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ; PPF, ಸುಕನ್ಯಾ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯ ದರ ಪ್ರತಿ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಬದಲಾಗಬಹುದು. ದರ ರಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರಬೇಕು.

⚑ **ಕೆಂಪು ಬಾವುಟ:** "ಈ ದರ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ" ಅಥವಾ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಬಾಯಿಮಾತಿನ ದರ. ನೆನಪಿಡಿ, ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿಯ ದರಗಳು ಪ್ರತಿ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ನಿಗದಿಯಾಗುತ್ತವೆ (ಮುಂದಿನ ಘೋಷಣೆ ಸುಮಾರು 31 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2026).

I01 ವಿಮೆ

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ

ಈ ಪಾಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಕವರ್ (ವಿಮಾ ಮೊತ್ತ) ಎಷ್ಟು, ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಎಷ್ಟು, ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಕಟ್ಟಬೇಕು? ಕವರ್ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಇರುತ್ತದೆ?

ಯಾವಾಗ ಕೇಳಬೇಕು: ಯಾವುದೇ ಜೀವ ವಿಮೆ ಪಾಲಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಏಜೆಂಟ್ ಸಂಬಂಧಿಕರೇ ಆಗಿದ್ದರೂ.

✔ **ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ:** ಮೂರೂ ವಿಷಯಗಳು ಒಂದೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ, ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ. ಸಂಪಾದಿಸುವವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ: ಕವರ್ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಸುಮಾರು 10-15 ಪಟ್ಟು (ನಿಯಮವಲ್ಲ, ಅಂದಾಜು).

⚑ **ಕೆಂಪು ಬಾವುಟ:** ಕವರ್ ಪ್ರೀಮಿಯಂನ ಸುಮಾರು 10 ಪಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದು, ಮಾತು ಕೇವಲ "ಬೋನಸ್/ರಿಟರ್ನ್" ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದರೆ. ವಿಮೆ ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರುವ ಪಾಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಕವರ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಸೂಚನೆ

ಈ ಅಧ್ಯಾಯ ಕೇವಲ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಹೂಡಿಕೆ ಸಲಹೆ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆ, ಕಂಪನಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ದರಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು ನವೆಂಬರ್ 2026 ರವರೆಗಿನವು ಮತ್ತು ಬದಲಾಗಬಹುದು; ಹಣ ಹಾಕುವ ಮೊದಲು ಅಧಿಕೃತ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮಾಹಿತಿ ನೋಡಿ. ಉದಾಹರಣೆಯ ಅಂಕಿಗಳು ಕಾಲ್ಪನಿಕ, ಭರವಸೆ ಅಲ್ಲ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಲಹೆಗಾಗಿ SEBI-ನೋಂದಾಯಿತ ಹೂಡಿಕೆ ಸಲಹೆಗಾರರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ.

📝 ನೆನಪಿಡಬೇಕಾದದ್ದು

- ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸರಾಸರಿ ಪ್ರತಿ ₹100 ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ₹7 ಮಾತ್ರ ನಿವ್ವಳ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ (2024-25), ಮತ್ತು ಸಾಲ ವೇಗವಾಗಿ ಏರಿದೆ; ಕೊರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಯದ್ದು.
- ಹಣದ ಏಣಿಯ 6 ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು: ಲೆಕ್ಕ ಮತ್ತು ಬಜೆಟ್, ಕಷ್ಟಕಾಲದ ಹುಂಡಿ, ದುಬಾರಿ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ, ವಿಮೆಯ ಕವಚ, ಸುರಕ್ಷಿತ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ; ಜೊತೆಗೆ ವಂಚನೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆ-ನಾಮಿನಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಕೈಹಿಡಿಗಳು.
- ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಗೆದ್ದಲು ಹುಳು: 2.5% ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು 5.2% ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ (2026-27 ರ RBI ಅಂದಾಜು) ಇದ್ದರೆ ಹಣ ನಿಜವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- 72 ರ ನಿಯಮ: 72 ÷ ದರ = ದುಪ್ಪಟ್ಟಾಗಲು ಬೇಕಾಗುವ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳು; "1 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಡಬಲ್" ಅಂದರೆ 100%, ಇದು ಅಪಾಯದ ಗಂಟೆ.
- ಯಾವುದೂ ಸುರಕ್ಷತೆ, ತಕ್ಷಣ ಹಣ ತೆಗೆಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ರಿಟರ್ನ್ ಮೂರನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ; ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಲಹೆ ಕೇವಲ SEBI-ನೋಂದಾಯಿತ ಹೂಡಿಕೆ ಸಲಹೆಗಾರರಿಂದ, ಈ ಪುಸ್ತಕ ಸಲಹೆಗಾರ ಅಲ್ಲ.

➡️ **ಮುಂದೆ:** ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಏಣಿಯ ಮೊದಲ ಮೆಟ್ಟಿಲು: ಸಂಬಳದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅಂಗಡಿ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ದಿನಗೂಲಿಯ ಏರಿಳಿತದ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲೂ ನಡೆಯುವ ಮನೆಯ ಬಜೆಟ್.

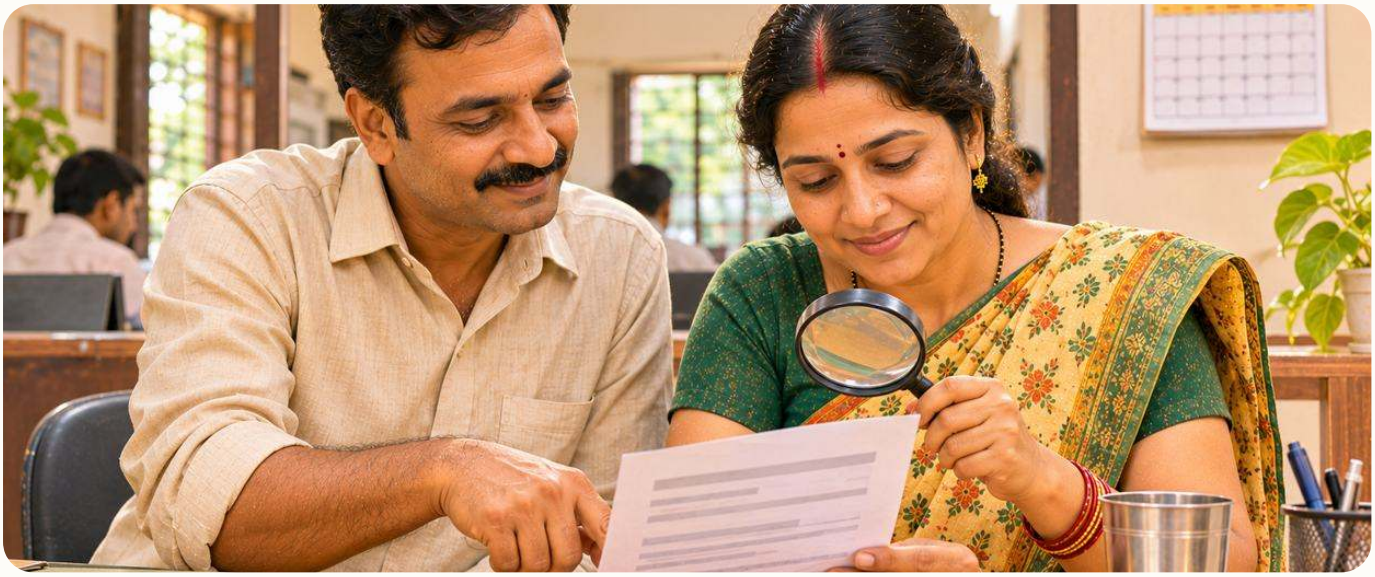
📚 ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ 11 ಆಧಾರಗಳು: ಅನುಬಂಧ "ಆಧಾರಗಳು" ಪುಟ **277**

ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಸಾಲದ ನಿಜವಾದ ಬೆಲೆ: ಬಡ್ಡಿ, EMI, APR ಮತ್ತು CIBIL



ಯಾವುದೇ ಲೋನ್‌ನ ನಿಜವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು 5 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ, ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೋಡಿ-ಸುಧಾರಿಸಿ.



🤨 ನಿಜವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ

"EMI ಕೇವಲ ₹999" ಎಂದು ಕೇಳಿ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ನಂತರ ಶುಲ್ಕ, ವಿಮೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ಸೇರಿ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಅದರ ಮೇಲೆ CIBIL ಭಯ, ಮತ್ತು "CIBIL ಸರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು ಹಣ ಕೇಳುವ ಏಜೆಂಟ್‌ಗಳು ಬೇರೆ. ಯಾವ ಲೋನ್ ಅಗ್ಗ, ಯಾವುದು ಬಲೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

📌 ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಲಿಯುವುದು

- EMI ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ EMI ಆಗಾಗ ದುಬಾರಿಯಾಗುವುದು ಯಾಕೆ
- "ಫ್ಲಾಟ್ ರೇಟ್" ತಂತ್ರ ಮತ್ತು KFS ನಲ್ಲಿ ಬರೆದ APR ಓದುವುದು
- ಪೀನಲ್ ಶುಲ್ಕ, ಬೇಗ ತೀರಿಸುವ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು RBI ಯ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳು
- ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ ಯಾವುದರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 4 ಬಾರಿ ಉಚಿತ ವರದಿ ಹೇಗೆ ನೋಡುವುದು
- ವಸೂಲಿ ಏಜೆಂಟ್ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ದೂರಿನ ಸರಿಯಾದ ಏಣಿ

ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಮಾತು ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು: "ಸಾಲ ಯಾವತ್ತೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ, ಹಾಳಾಗಿಹೋಗುತ್ತೀಯ." ಇನ್ನೊಂದು: "ಎಲ್ಲರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, EMI ಚಿಕ್ಕದೇ." ಎರಡೂ ಮಾತುಗಳು ಅಪೂರ್ಣ. ಸಾಲ ತಾನಾಗಿಯೇ ಕೆಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಕೃಷಿಗೆ ಬೀಜ-ಗೊಬ್ಬರ, ಅಂಗಡಿಯ ಸಾಮಾನು, ಮಗುವಿನ ಓದು ಅಥವಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ದರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಲಭ ಮಾಡಬಹುದು. ತೊಂದರೆ ಆಗುವುದು ನಾವು **ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದೆ** ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ: ನಿಜವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವಾಪಸ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಕಂತು ತಪ್ಪಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಮೇಲಿನಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಶುಲ್ಕ ಕಡಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಲದ ನಾಲ್ಕು ಮೂಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ: **ಬಡ್ಡಿ**, **EMI**, **APR** ಮತ್ತು **ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ (CIBIL)**. ಇದರ ನಂತರ ನೀವು ಯಾವುದೇ ಲೋನ್ ಆಫರ್ ನೋಡಿ ಅದು ಅಗ್ಗವೋ ದುಬಾರಿಯೋ ಎಂದು ನೀವೇ ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಿ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯ ಹಣದ ಏಣಿಯ ಮೂರನೇ ಮೆಟ್ಟಿಲು: ಅಧ್ಯಾಯ 3 ರ ಕಷ್ಟಕಾಲದ ಹುಂಡಿಯ ನಂತರ, ಈಗ ದುಬಾರಿ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ.

EMI ಎಂದರೇನು ಮತ್ತು ಅದು ಹೇಗೆ ಲೆಕ್ಕವಾಗುತ್ತದೆ

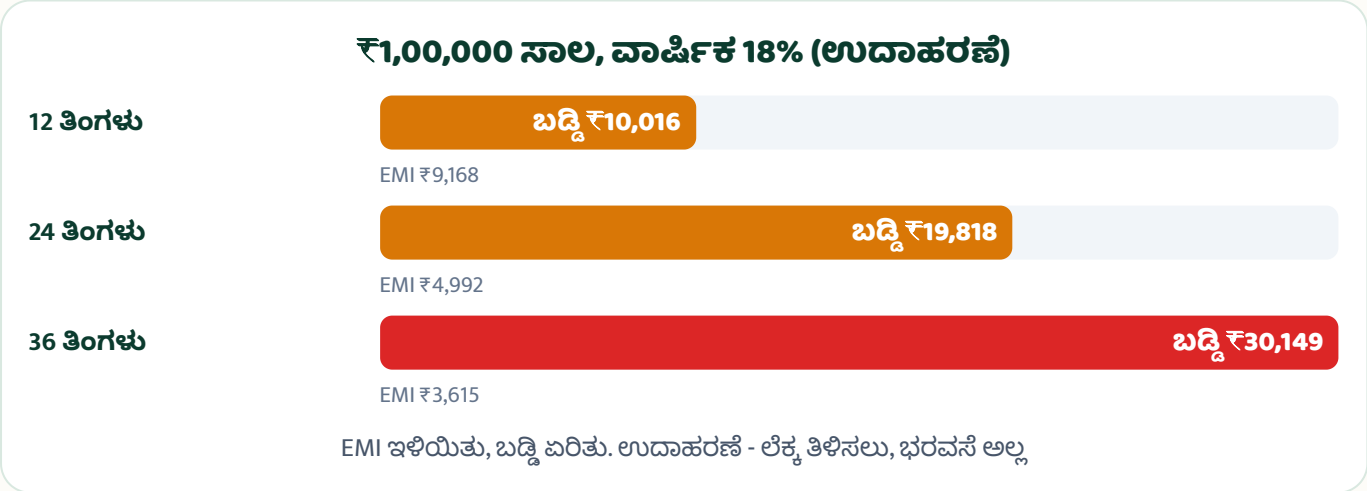
EMI (Equated Monthly Instalment, ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಸಮಾನ ಕಂತು) ಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿರುತ್ತವೆ: **ಅಸಲು** (ನೀವು ಸಾಲ ಪಡೆದ ಮೊತ್ತ) ಮತ್ತು **ಬಡ್ಡಿ** (ಸಾಲದ ಬಾಡಿಗೆ). ಹೆಚ್ಚಿನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ **ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಅಸಲಿನ** (reducing balance) ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಮೊದಲ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ EMI ಯ ದೊಡ್ಡ ಭಾಗ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅಸಲು ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಬಡ್ಡಿಯ ಭಾಗವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

EMI ಮೂರು ವಿಷಯಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ: ಮೊತ್ತ, ಬಡ್ಡಿ ದರ ಮತ್ತು ಅವಧಿ (ಎಷ್ಟು ತಿಂಗಳು). ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ₹1,00,000 ಸಾಲದ EMI ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದರ ಮತ್ತು ಅವಧಿಗೆ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ನೋಡಿ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಇಡೀ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪಾಠ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ - ಲೆಕ್ಕ ತಿಳಿಸಲು, ಭರವಸೆ ಅಲ್ಲ. ಸಾಲ ₹1,00,000, ಬಡ್ಡಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಅಸಲಿನ ಮೇಲೆ; ದರಗಳನ್ನು ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ, ಯಾವುದೇ ಸಾಲದಾತರ ನಿಜವಾದ ದರ ಅಲ್ಲ.

ವಾರ್ಷಿಕ ದರ	12 ತಿಂಗಳು: EMI / ಒಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿ	24 ತಿಂಗಳು: EMI / ಒಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿ	36 ತಿಂಗಳು: EMI / ಒಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿ
10.5%	₹8,815 / ₹5,778	₹4,638 / ₹11,302	₹3,250 / ₹17,009
14%	₹8,979 / ₹7,745	₹4,801 / ₹15,231	₹3,418 / ₹23,039
18%	₹9,168 / ₹10,016	₹4,992 / ₹19,818	₹3,615 / ₹30,149
24%	₹9,456 / ₹13,472	₹5,287 / ₹26,891	₹3,923 / ₹41,238
36%	₹10,046 / ₹20,555	₹5,905 / ₹41,714	₹4,580 / ₹64,894

ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು: **ಅವಧಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ EMI ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.** 18% ನಲ್ಲಿ 12 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ₹10,016, ಅದೇ ಸಾಲವನ್ನು 36 ತಿಂಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಡ್ಡಿ ₹30,149, ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಪಟ್ಟು. ಎರಡನೆಯದು: **ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ಸಾಲ ತುಂಬಾ ಭಾರವಾಗುತ್ತದೆ.** 36% ನಲ್ಲಿ 36 ತಿಂಗಳಿಗೆ ನೀವು ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ₹1,64,900 ಹಿಂದಿರುಗಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ₹1 ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ₹1.65 ಕಟ್ಟುವುದು.



ಚಿತ್ರ 4.1 ₹1 ಲಕ್ಷ, 18% ನಲ್ಲಿ: ಅವಧಿ ಹೆಚ್ಚಿತು, ಬಡ್ಡಿ ಹೆಚ್ಚಿತು (ಉದಾಹರಣೆ - ಲೆಕ್ಕ ತಿಳಿಸಲು, ಭರವಸೆ ಅಲ್ಲ)

ಅಧ್ಯಾಯ 16

ವಂಚನೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ: ಹಣ ಡಬಲ್, ನಕಲಿ ಆ್ಯಪ್, ಡಿಜಿಟಲ್ ಅರೆಸ್ಟ್



ವಂಚನೆಯ ಪ್ರತಿ ದೊಡ್ಡ ತಂತ್ರವನ್ನು ಮೊದಲ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲೇ ಗುರುತಿಸಿ, ಹಣ ಕೊಡುವ ಮೊದಲು 2 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಮತ್ತು ಹಣ ಹೋದರೆ ಮೊದಲ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಿ.



😟 ನಿಜವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ

ವಂಚಕರು ಈಗ ಮುಗ್ಧರನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಓದಿದವರನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಾರೆ: ಸಮವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಡಿಯೋ ಕಾಲ್, ನಿಜದಂತೆ ಕಾಣುವ ಆ್ಯಪ್, ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ಸಂಬಂಧಿಕರೇ ಹೇಳಿದ ಆ "ಸೊಸೈಟಿ". ಒಂದು ಕಾಲ್, ಒಂದು ಲಿಂಕ್ ಅಥವಾ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನಪೂರ್ತಿಯ ಉಳಿತಾಯ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ನಂತರ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ.

📌 ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಲಿಯುವುದು

- ವಂಚನೆ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು, ಮತ್ತು ವಂಚಕರು ಭಯ, ಆಸೆ ಮತ್ತು ಅವಸರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ
- ಐದು ಬೆರಳಿನ ನಿಯಮ: ಐದು ಸೂಚನೆಗಳು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಡರೂ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು
- ಹಣ ಡಬಲ್/ಸೊಸೈಟಿ, ಚೀಟಿ-ಚಿಟ್ ಫಂಡ್, MLM, ನಕಲಿ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಆ್ಯಪ್, ಡಿಜಿಟಲ್ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ನಕಲಿ ನೋಟಿಸ್: ಪ್ರತಿ ತಂತ್ರದ ಗುರುತು
- ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು (Sachet, RBI, SEBI, AMFI, IRDAI)
- ಹಣ ಹೋದರೆ ಮೊದಲ ಗಂಟೆ: 1930, ಬ್ಯಾಂಕ್, cybercrime.gov.in, ಮತ್ತು ದೂರು ಕೊಡುವ ಸರಿಯಾದ ಜಾಗ

ಹಿಂದಿನ ಹದಿನೈದು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂಪಾದನೆಯ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟೆವು, ಹುಂಡಿ ತುಂಬಿದೆವು, ಸಾಲ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆವು, ವಿಮೆಯ ಕವಚ ಧರಿಸಿದೆವು ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟೆವು. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರಮ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಕಾಲ್ ಅಥವಾ ಒಂದು "ಖಚಿತ ಲಾಭ" ದ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿದುಹೋಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೇ ನಾವು ಪುಸ್ತಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೆವು, **ವಂಚನೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ** ಹಣದ ಏಣಿಯ ಕೈಹಿಡಿ: ಪ್ರತಿ ಮೆಟ್ಟಿಲಲ್ಲೂ ಜೊತೆಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯ ಆ ಕೈಹಿಡಿಯನ್ನೇ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಳ್ಳೆಯ ಸುದ್ದಿ ಏನೆಂದರೆ ವಂಚನೆಯ ತಂತ್ರಗಳು ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟೇ. ಹೆಸರುಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ, ಆ್ಯಪ್‌ಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ವಿಧಾನ ಅದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ನೀವು ಈ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರೆ, ಹೊಸ ವಂಚಕನೂ ಹಳಬನಂತೆ ಕಾಣತೊಡಗುತ್ತಾನೆ.

ವಂಚನೆ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು: ಸರ್ಕಾರಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು

ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರದ (ನಕ್ಷತ್ರರಹಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ 1341, 11 ಫೆಬ್ರವರಿ 2026) ಪ್ರಕಾರ, **2025 ರಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಆರ್ಥಿಕ ವಂಚನೆಯಲ್ಲಿ ₹22,495 ಕೋಟಿ** ಹೋಗಿದೆ, ಮತ್ತು **24,02,579 ದೂರುಗಳು** ದಾಖಲಾಗಿವೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸರಾಸರಿ ಆರು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕುಟುಂಬಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ವಂಚನೆಯ ದೂರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಮತ್ತು ಇವು ದೂರು ದಾಖಲಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮಾತ್ರ; ತುಂಬಾ ಜನ ನಾಚಿಕೆ ಅಥವಾ ಭಯದಿಂದ ಹೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ವರ್ಷ	ಸೈಬರ್ ಆರ್ಥಿಕ ವಂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದ ಹಣ	ದೂರುಗಳು
2023	₹7,465 ಕೋಟಿ	13.10 ಲಕ್ಷ
2024	₹22,848 ಕೋಟಿ	19.18 ಲಕ್ಷ
2025	₹22,495 ಕೋಟಿ	24,02,579

ಆಧಾರ: ರಾಜ್ಯಸಭೆ ನಕ್ಷತ್ರರಹಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ 1341 (11 ಫೆಬ್ರವರಿ 2026) ಮತ್ತು ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ThePrint (21 ಫೆಬ್ರವರಿ 2026). ಇದೇ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ 2025 ರಲ್ಲಿ ಹೋದ ಹಣದ ಸುಮಾರು **76-77% ಭಾಗ "ಹೂಡಿಕೆ" ವಂಚನೆಯಲ್ಲಿ** ಹೋಗಿದೆ: "ಷೇರಿನಲ್ಲಿ ಖಚಿತ ಲಾಭ", "ಹಣ ಡಬಲ್", "VIP ಟಿಪ್ಸ್ ಗ್ರೂಪ್". ಅಂದರೆ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯ ಭಯದಿಂದಲ್ಲ, **ಆಸೆಯಿಂದ** ಬರುತ್ತದೆ.

ವಂಚಕ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ

- **ಆಸೆ:** "ತಿಂಗಳಿಗೆ 3% ಖಚಿತ", "ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಡಬಲ್", "ಲಾಟರಿ ಹೊಡೆದಿದೆ".
- **ಭಯ:** "ನಿಮ್ಮ ಆಧಾರ್‌ನಿಂದ ಮನಿ ಲಾಂಡರಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ", "ಖಾತೆ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗುತ್ತದೆ", "ಕರೆಂಟ್ ಕಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ".
- **ಅವಸರ:** "ಇಂದೇ ಕೊನೆಯ ಅವಕಾಶ", "10 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ OTP ಹೇಳಿ", "ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಕೇಸ್ ಕೆಡುತ್ತದೆ".
- **ನಾಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಒಂಟಿತನ:** "ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಡಿ". ನೀವು ಒಬ್ಬರೇ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಂಚಕ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ತಂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಐದು ಬೆರಳಿನ ನಿಯಮ

ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಅಂಗೈ ನೋಡಿ. ಪ್ರತಿ ಬೆರಳು ಒಂದು ಅಪಾಯದ ಸೂಚನೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾಲ್, ಮೆಸೇಜ್, ಸ್ಕೀಮ್ ಅಥವಾ ಆ್ಯಪ್‌ನಲ್ಲಿ **ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕಂಡರೂ, ನಿಲ್ಲಿಸಿ**. ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ; ನಿಜವಾದ ಬ್ಯಾಂಕ್, ನಿಜವಾದ ಕಚೇರಿ ಮತ್ತು ನಿಜವಾದ ಯೋಜನೆ ನಾಳೆಯೂ ಅಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ.